

- **Dr hab. Jakub H. Szlachetko, Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Gdański**
- **Pomorski Związek Metropolitalny – kilka refleksji na tle procesu ustawodawczego**
- **Czwartek 26.11.2026, 11.30-13.00**
- **AUDITORIUM MAXIMUM, sala C, Kampus Główny UW**

Wejście w życie 31 lipca 2026 r. ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim otworzyło nowy etap instytucjonalizacji współpracy metropolitalnej na Pomorzu. Ustawa stworzyła podstawę prawną do utworzenia związku metropolitalnego jako zrzeszenia gmin lub gmin i powiatów, wyposażonego w określone ustawowo zadania, kompetencje oraz instrumenty działania. Istotnym krokiem na drodze do powołania nowej struktury było podjęcie 18 sierpnia 2026 r. przez walne zebranie członków Stowarzyszenia Obszar Metropolitalny Gdańsk–Gdynia–Sopot uchwały wyrażającej zgodę na jego przekształcenie w związek metropolitalny. Tym samym proces tworzenia nowej instytucji został oparty nie na budowie struktur od podstaw, lecz na wykorzystaniu dorobku organizacyjnego i doświadczeń dotychczasowej współpracy metropolitalnej.

Pomorski model stanowi interesujący eksperyment ustrojowy, którego znaczenie wykracza poza obszar metropolitalny Trójmiasta. Rozwiązania przyjęte przez ustawodawcę nawiązują do doświadczeń Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, jednocześnie jednak w szeregu kwestii odmiennie kształtują organizację, zadania oraz mechanizmy funkcjonowania związku metropolitalnego. Ustawa pomorska może być zatem postrzegana zarówno jako rozwinięcie dotychczasowego polskiego modelu metropolitalnego, jak i próba odpowiedzi na problemy ujawnione w praktyce stosowania regulacji dotyczących metropolii śląskiej.

Celem wystąpienia będzie przedstawienie specyfiki projektowanego Pomorskiego Związku Metropolitalnego w trzech wzajemnie powiązanych wymiarach: prawnym, ustrojowym i funkcjonalnym. Szczególna uwaga zostanie poświęcona konstrukcji prawnej związku, jego relacjom z jednostkami samorządu terytorialnego, mechanizmom reprezentacji i podejmowania decyzji oraz zakresowi powierzonych mu zadań. Analizie poddane zostaną również najważniejsze różnice pomiędzy modelem pomorskim a rozwiązaniami zastosowanymi w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Pozwoli to ocenić znaczenie pomorskiego eksperymentu dla dalszego rozwoju instytucjonalizacji obszarów metropolitalnych w Polsce oraz dla ewentualnego kształtowania przyszłego, bardziej uniwersalnego modelu zarządzania metropolitalnego.

Jakub H. Szlachetko – profesor na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego; adwokat, dyrektor zarządzający w firmie "SZLACHETKO consulting"; przewodniczący Rady Instytutu Metropolitalnego. Autor ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim, a także procedowanej przez MFIPR ustawy o zrównoważonym rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych.

Link do ZOOM oraz archiwum seminariów EUROREG: <https://www.euroreg.uw.edu.pl/pl/seminaria>